



Broj: 04-04-4-2395/20

Sarajevo, 4. 12. 2020. godine

**SAOPĆENJE ZA JAVNOST O OBJAVLJENOM IZVJEŠTAJU REVIZIJE UČINKA
„UPRAVLJANJE INTERVENCIJAMA U SLUČAJU INCIDENTNOG ZAGAĐENJA JADRANSKOG MORA“**

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine proveo je paralelnu reviziju učinka o temi „Upravljanje intervencijama u slučaju incidentnog zagađenja Jadranskog mora“. Cilj je bio ispitati da li su nadležne institucije u FBiH stvorile pretpostavke za efikasno upravljanje ovim intervencijama. U međunarodnom projektu paralelne revizije učinka učestvovao je, u okviru svojih nadležnosti, i Ured za reviziju institucija BiH, te vrhovne revizijske institucije iz Hrvatske, Crne Gore, Slovenije, Italije i Albanije.

Područje Jadranskog mora predstavlja vrijedan resurs i ekonomski potencijal za Bosnu i Hercegovinu. Moguće izlivanje opasnih tvari u more može nepovratno uticati na njegov okoliš, turizam i ribarstvo. Ovakve situacije su nepredvidive, zbog čega zahtijevaju dobru pripremljenost i brzu reakciju nadležnih institucija, kako bi se posljedice u što većoj mjeri smanjile.

Provedena revizija pokazala je da u FBiH još uvijek nisu uspostavljene osnovne pretpostavke za efikasno upravljanje intervencijama u slučaju incidentnog zagađenja mora. Nedostaci postojećeg regulatornog okvira, neadekvatne institucionalne pretpostavke za zaštitu voda, nepostupanje u skladu s donesenim propisima, kašnjenje u donošenju jasnih procedura djelovanja – sve to ukazuje na neefikasnost nadležnih institucija u ovoj oblasti.

Poseban problem predstavlja neadekvatno uređena zaštita mora, jer nijedan od donesenih propisa u BiH nije precizno definisao upravljanje morem i njegovu zaštitu. Podijeljene i nejasno propisane nadležnosti između različitih nivoa vlasti i velikog broja institucija ostavile su prostor za prebacivanje odgovornosti i nedovoljnu posvećenost zaštiti mora.

Regulativom iz oblasti zaštite voda u FBiH nije propisano donošenje posebnih planova za incidentna zagađenja mora, nego je predviđeno da se planovi za incidentna zagađenja voda koriste i u slučaju zagađenja obalnih morskih voda. Međutim, utvrđeno je značajno kašnjenje u donošenju operativnih planova za incidentna zagađenja voda.

Kantonalno ministarstvo nadležno za vode (HNK) nije kreiralo operativni plan za incidentna zagađenja voda, koji je trebalo izraditi u saradnji s Agencijom za vodno područje Jadranskog mora. Nije, shodno Zakonu o unutrašnjoj i pomorskoj plovidbi, donesen ni plan odbrane od iznenadnih zagađenja s broda i priobalnog pojasa unutarnjih voda. Konstatovano je da predmetnim Zakonom nije precizno i jasno definisano koje su to institucije koje trebaju donijeti ovaj Plan, a nadležne institucije nisu uložile napore da razriješe ovo pitanje, preciznije ga propišu i pristupe izradi Plana.

Nakon višegodišnjeg kašnjenja, u 2020. godini objavljen je Federalni operativni plan za incidentna zagađenja III stepena ugroženosti. Međutim, on ne sadrži sve potrebne elemente, niti su u njegovu realizaciju uključene sve institucije značajne za zaštitu mora. Pored toga, ogledne vježbe, kao ključni element provjere interventnih djelovanja, do sada nisu organizovane, zbog čega je upitna spremnost svih nadležnih institucija za efikasno postupanje u realizaciji Federalnog operativnog plana.

U skladu s utvrđenim nalazima i zaključcima revizije date su preporuke čija primjena može pomoći u stvaranju uslova za bolju zaštitu mora od incidentnog zagađenja. Za realizaciju preporuka neophodno je ostvariti proaktivnu saradnju s institucijama BiH, kako bi se zajedničkim djelovanjem uredila zaštita Jadranskog mora i uspostavio efikasan sistem interventnog postupanja.

Kompletan izvještaj revizije učinka dostupan je na internet-stranici Ureda za reviziju: www.vrifbih.ba.

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić